

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie.

Redakcja i Administracja: Przejazd 8. Tel. 2030.

Odezwa Zwierzchniego Głównodowodzącego do ludów austro-węgierskich. Serbowie zajęli Wyszegrad.

Odezwa Zwierzchniego Wodza Naczelnego do narodów Austro-Węgier.

P. A. T.

Wódz Naczelny zwrócił się do narodów Austro-Węgier z odezwą, drukowaną w 9 ciu językach narodowości, zamieszkujących monarchję austriacko-węgierską, która głosi:

„Ludy Austro-Węgier! Rząd wiedeński wypowiedział Rosji wojnę za to, iż ta wierna swym tradycjom historycznym, nie mogła pozostawić Serbję bez obrony przed wrogiem i dopuścić do jej ujarzżenia.

Ludy Austro-Węgier! Wkraczając na czele wojsk rosyjskich na terytorjum austriacko-węgierskie, Imieniem Wielkiego Cesarza Rosyjskiego oświadczam wam, że Rosja, która nie raz już przelewała krew za wyzwolenie ludów z pod obcego jarzma, idzie teraz, by przywrócić pogwałcone prawo i sprawiedliwość.

Wam, ludy Austro-Węgier, niesie teraz ona również wolność i urzeczywistnienie waszych ideałów narodowych. Rząd austriacko-węgierski przez wieki całe siał między wami wzajemną nienawiść, gdyż tylko na niezgodzie waszej oprzeć mógł władzę swoją nad wami. Rosja zaś, przeciwnie, dąży jedynie do tego, by dać wam możność żyć i rozwijać się według przykazań ojców waszych z zachowaniem drogocennych waszych skarbów: mowy i wiary, żyć w zgodzie ze swymi sąsiadami, w poszanowaniu ich odrębności narodowej.

Przekonany, iż ze wszystkich sił swoich zechcę dopomóc osiągnięciu pomienionych celów, przyzywam was, byście witali wojska rosyjskie, jako wiernych przyjaciół waszych, walczących o wasze najwznioślejsze ideały.

Zwierzchni Wódz Naczelny,
Generał adjutant **Mikołaj.**

Walki rosyjsko - austriacko-niemieckie.

PIOTROGROD. (PAT) Donoszą, że walki z arjergardami austriackimi prowadzone są z powodzeniem

na całym froncie. Doniesienia o zdobyciu jeńców, dział i obozów nadchodzą w dalszym ciągu ze wszystkich armji. Na lewym brzegu Sanu przez nas z powodzeniem zaatakowane zostały cofające się wojska austriackie.

Pomimo szalonych wysiłków ze strony Niemców na froncie wschodnio-pruskim, aby oskrzydlić część wojsk naszych, plany ich nie urzeczywistniły się.

Odznaczenie.

PIOTROGROD (P.A.T.) Jego Cesarska Mość obdarzył raczył króla belgów i królewicza Aleksandra serbskiego krzyżami św. Jerzego 4 klasy.

Straszna klęska żywiołowa

WŁADYWOSTOK (PAT.) Nad okrugiem Przyamurskim szalał trzy dni tajfun, któremu towarzyszyła nadzwyczajna ulewa. W Władywostoku, którego cyklon dotknął jedną tylko stronę, opady atmosferyczne stanowiły 170 milimetrów. Z gór w doliny woda rzuciła się ścianą, wysoką na 12 arszynów.

Powiaty, znajdujące się na niskim poziomie, przedstawiają całkowicie jedną tylko przestrzeń wodną. Woda zniosła dziesiątki wsi. Liczby ofiar ludzkich nie ustalono jeszcze.

Zginęło 3,000 sztuk bydła. Woda zalała wszystkie zapasy i cały urodzaj tegoroczny. Koniuszcy Gondatti i przedstawiciele administracji przedsięwzię wszystkie środki w celu okazania ratunku. Zalane zostało przeszło 1000 wiorst kwadr. Morze w pobliżu ujścia rzek pokryte na wielkiej przestrzeni szczątkami siedzib ludzkich i trupami zwierząt.

Na kresach zachodnich.

LONDYN. (WAT.) „Times“ donosi, że osaczonej z dwóch stron armji niemieckiego następcy tronu nie powiodła się próba przebicia się pomiędzy fortyfikacjami Toul i Ver-

din, pomimo to, iż kosztowała Niemców nadludzkich wysiłków i niezliczonych ofiar, wobec czego armja skierowała się w bardzo niebezpieczne przejście na linii Feronne-Mesiers. Tylko w razie przedarcia się na tej linii, armja kronprintza uniknie zupełnego oskrzydlenia i rozbicia. Pomiędzy armją tą, a wojskami sprzymierzonymi odbywają się prawdziwe wyścigi.

W Belgji.

PARYŻ. (WAT) Armja belgijska pozostaje w dalszym ciągu w okregu fortecznym Antwerpii, wyciądzając nieprzyjacielowi wielkie straty ciągłymi wycieczkami i unieruchamiając 2 korpusy pomocnicze, dążące na odsiecz do Francji.

Walki w Afryce.

KAPSZTADT. (P.A.T.) Oddział wschodnio-afrykańskiej piechoty konnej napadł na oddział niemiecki, który biwakował w sześciu milach od Steinkope i zmusił go do poddania się.

Banicja.

TOKJO. (P.A.T.) Władza japońska zamieszła wydawnictwa: „Deutschmanpost“ i „Dzanborold“, a wydawców wydalili z Japonji.

Zdobycz wojenna.

LONDYN. (WAT.) „Daily News“ donosi, że na tyłach armji gen. Kluka wojska sprzymierzone zdobyły 22 wagony, naładowane cennym materiałem wojennym.

Zarządzenia sanitarne.

PARYŻ (PAT.) Wysłano 8000 funkcjonariuszy straży ogniowej dla przedsięwzięcia środków sanitarnych na placu walk ostatnich, w celu zapobieżenia możliwości wybuchu epidemji w okolicy Paryża.

Niemcy w Anglji.

KOPENHAGA. (WAT) Z Londynu donoszą, że Niemcy mieszkający w Anglji pod wpływem wiadomości o okrucieństwach niemieckich, masowo przyjmują poddaństwo angielskie i zmieniają nazwiska niemieckie na angielskie.

Niepowodzenia austriaków w walkach z serbami.

NISZ. (PAT.) Doniesienie urzędowe 14 września armja czarnogórska operująca w okolicach Kuritowa w okręgu Kiasniez-Gacko, zadała klęskę wojskom austriackim. Wojska serbskie po zaciętej bitwie owdądnęły Wyszegradem i posuwają się w dalszym ciągu naprzód, trzymając się prawego brzegu rzeki Driny, w głąb Bośni. Zacięte walki wrą w okręgu Krupani. Sytuacja strategiczna wojsk serbskich staje się coraz więcej pomyślniejszą. Wojska serbskie na froncie Łożyce pozabawili nieprzyjaciela, który przeszedł przez Drinę pod Kuracyzcami, możliwości do walki, i takim sposobem został on przyparty do brzegu Driny.

Na froncie Lesznoa—Racza nieprzyjaciel usiłował przejść przez Drinę pod Kurczewinami, lecz został odparty ze znacznymi stratami, przyczem zniszczone zostały całe kolumny i wzięci do niewoli oficer oraz 50 szeregowców. Na froncie na północ od Sawy wojska serbskie, mimo pomyślniej akcji, zmuszone były cofnąć się wobec przeważającego liczebnie nieprzyjaciela.

Walki austriacko-czarnogórskie.

CETYNJA. (P.A.T) Pozycje nieprzyjacielskie na lewym brzegu Driny zajmowały stanowisko dominujące obok pozycji czarnogórskich pod Foczą. Wojska czarnogórskie, wzmocnione artylerją i kartaczościami, przeprowidyły się przez niebezpieczną rzekę, wyparły nieprzyjaciela atakiem na bagnety z zajmowanych przezeń fortyfikacji i ścigały austriaków w kierunku Kalinówki. Nieprzyjaciel, pośpiesznie cofając się, zdążył zabrać tylko lufy armatnie, umieściwszy je na samochodach. Pozostała broń, mitraljezy, amunicja i wielka liczba jeńców wpadły w ręce czarnogórców.

Sytuacja we Francji.

PARYŻ. (PAT) Urzędowe doniesienie głosi, że następuje: Na lewym naszym skrzydle Niemcy stawili dnia 14 września opór na północ od rzeki Aisne na linii Legski las—Craonne. W centrum linja ich przeciwdziałania prowadziła przez Rheims, pła pod Châlons, na zachód do wzgórz Argońskich. Wojska niemieckie, które zajmowały południową część Argonów, cofnęły się, przechodząc między Argonami i Maasem.

Pod koniec dnia wczorajszego front ich rozciągał się od Varennes do Consanrois. Na prawym skrzydle naszym Niemcy cofnęli się na linję Metz—Delme—Chateau Salins.

W dyzlokacji wojsk naszych w Wozezach i Alzacji zmian niema. Armja belgijska operuje w dalszym ciągu pod Antwerpą, wyrządzając nieprzyjacielowi znaczne straty.

Ochotnicy alzaccy.

BELFORT. (PAT) Od chwili, kiedy wiadomość o porażkach Niemców przedostała się do prowincji anektowanej, większa część alzacczyków, oczekujących na powołanie do szeregów u siebie w domu, obecnie z własnej inicjatywy wstępuje do szeregów armji francuskiej.

Liczne partje ochotników przybywają codziennie do Belfortu.

Rezydencja ces. Wilhelma.

KOPENHAGA. (PAT.) Według doniesień z Amsterdamu, cesarz Wilhelm i sztab generalny niemiecki przebywają obecnie w mieście Luksemburgu, w gmachu misji niemieckiej. W pobliżu misji rozłożyli się obozem ulani, w 700 namiotach.

Losy pułkownika Reutera.

KOPENHAGA. (WAT.) Według wiadomości otrzymanych tu z Berlina, w jednej z bitew z francuzami padł pułkownik Reuter, znany z roli, jaką odegrał podczas pamiętnych zajęć w Saverne.

Mowa tronowa.

HAGA. (PAT.) Na otwarcie Stanów Jeneralnych królowa Wilhelmina wygłosiła mowę tronową, w której oświadczyła, że Holandia względem sytuacji, jaka się obecnie wytworzyła, zachować powinna szczególną ostrożność. Przyjacielskie stosunki z wszystkimi krajami utrzymywane są w dalszym ciągu. Zasad absolutnej neutralności Holandji w stosunku do wszystkich mocarstw niczem nie naruszono. Królowa zwraca się do wszystkich poddanych swych z wezwaniem, aby ściśle unikały wszystkiego, co mogłoby zaszkodzić neutralności i bezpieczeństwu narodu.

Złożenie życzeń.

PIOTROGRÓD. (PAT) Minister spraw zagranicznych przyjął pełnomocników komitetów czeskich czterech okręgów: piotrogrodzkiego, moskiewskiego, kijowskiego i warszawskiego, jako członków rady czeskiej w Rosji, którzy wręczyli oświadczenie, wyrażające życzenia narodu czeskiego.

Oświadczenie posła Krupińskiego w Rzymie.

Posel Krupiński w Rzymie, jak donosi z wiarogodnego źródła „Piotrogrodzkiej Kurjer”, złożył następujące wyjaśnienie w sprawie odezwy Naczelnego Wodza do polaków:

„Zwrócenie się do polaków, mówił poseł, nie zostało wywołane okolicznościami wojny. Utworzenie autonomicznej Polski rozważano już przed wojną z udziałem miodrajnych osób społeczeństwa polskiego. Chwila obecna daje tylko możliwość urzeczywistnienia dawnych marzeń Cesarza i całego narodu polskiego zjednoczenia odrodzonej Polski przez oswobodzenie prowincji polskich w Austrii i Niemczech.”

Cała prasa włoska, rozważając oświadczenie posła Krupińskiego, pisze, że odezwa do polaków nadaje całej wojnie ze strony Rosji charakter walki oswobodzicielskiej.

Telegramy

(Z wieczora).

Nieurzeczywistnione plany Niemców.

PARYŻ. (WAT) „Journal” donosi, opatrując wiadomość tą ironicznym komentarzem, że w pozostawionych podczas gwałtownej ucieczki papierach X-go korpusu

niemieckiego, znaleziono dokumenty, z których wynika, że Niemcy opracowali swój plan nie tylko z niezwykłą drobiazgowością, lecz z niesłychaną pownością siebie. Plan opiewa, iż armje generałów Kluka, Bülowa i Hausena przeznaczone były do oblężenia Paryża, zaś armje ks. Wirtemberskiego, oraz bawarskiego i niemieckiego następców tronu—do otoczenia i wzięcia do niewoli całej armji francusko-angielskiej, oczywiście po uprzednim rozbięciu jej.

Zawcześni.

PARYŻ. (PAT.) Przywieziony tu onegdaj z partją jeńców generał niemiecki poddany był rewizji osobistej, przyczem znaleziono przy nim dekret, podpisany przez cesarza Wilhelma, o zamianowaniu generała owego na stanowisko gubernatora Paryża.

Komunikat agencji berlińskiej.

KOPENHAGA. (WAT.) Nadszedł tu wczoraj komunikat półurzędowej berlińskiej agencji Wolffa, który głosi kategorycznie: Defenzywa wojsk niemieckich przeprowadzona została zgodnie z góry zakreślonym planem zmiany dyzlokacji naszych wojsk w związku z przetrzuceniem znacznych sił na teren wschodni.

Obecnie niezwalczona armja nasza rozpocznie znów działania zaczepne, aby w jaknajkrótszym czasie dopiąć celów określonych. Powodzenie akcji naszej zdaje się nie ulegać wątpliwości.

Komunikat ten obszernie komentowany jest przez prasę tutejszą.

Wielka bitwa.

BORDEAUX. (PAT.) Ostatnie doniesienia ministerjum wojska przypuszczają, że zbliża się chwila wielkiej bitwy.

Instytucje rosyjskie w Paryżu.

BORDEAUX. (PAT.) Wszystkie urzędowe instytucje rosyjskie w Paryżu prowadzą w dalszym ciągu normalnie swe czynności.

Szpital rosyjski we Francji.

BORDEAUX. (PAT.) W odległości 9 kilometrów od Bordeaux otwarty zostanie w przyszłą niedzielę szpital rosyjski dla 100 rannych.

Konfiskata parowców niemieckich.

PIOTROGRÓD. (PAT.) Z Szanchaju donoszą, że flota angielska skonfiskowała na morzach Dalekiego Wschodu 3 parowce niemieckie.

Przygotowania wojenne w Gibraltarze.

PIOTROGRÓD. (P.A.T.) Według doniesień z Gibraltaru, zebrało tam olbrzymie zapasy opału. W przystani nad ładowaniem i wyładowaniem węgla pracuje bez przerwy 5000 robotników. Flotyle torpedowe bez przerwy strażują i osłaniają przepływ i okolice. W przystani znajduje się znaczna ilość parowców austriackich i niemieckich, skonfiskowanych przez torpedowce angielskie. Zapasy żywnościowe w forticy i przystani są w ilości wystarczającej.